

vanje onstranskega posestva. Nihče jim ne more brati, prepeljati pridelke na eno ali drugo stran.

7. Prebivalci ob meji, ki niso dvojniki, smejo nemoteno upotrebljati ceste in pote preko avstrijskega ozemlja k svojim posestvom, ako je dovoz po našem ozemlju do dotične posesti nemogoč.

8. Sosedji na meji si smejo v slučaju potrebe pomagati pri delu z ljudmi, živino in orodjem. V slučaju požara je dovoljeno požarnim brambam iti na drugo stran meje na pomoč.

9. Zdravniki, živinozdravniki in babice smejo iz obeh obmejnih con vršiti svojo službo in smejo prekoračiti mejo, ako jih ljudstvo kliče.

10. Vsakojaki obrtniki smejo iti v «štiro» na drugo stran. Dovoljeno je prepeljati brez vsake carine čez mejo stroje in orodje v popravilo kovačem, kolarjem, mizarjem, ključavničarjem in drugim rokodelcem.

11. V slučaju krajevne potrebe ali suše je dovoljeno nositi in voziti vodo iz studencev in vrelcev preko meje.

12. Dvojniki smejo svobodno goniti živino na pasjo preko meje in nazaj. Nadalje je dovoljeno goniti živino k oplemenjenju preko meje. Vinogradnikom je dovoljeno dobavljati onstran meje galico, žveplo ter druge vinogradniške in kletarske potrebščine.

13. Koliko smejo dvojniki ozir. drugi prebivalci obmejne cone nesti našega denarja vsakokrat čez mejo, še ni natanko določeno. Komisija se je složila v toliko, da predlaga vladi v odobrenje 100 dinarjev za vsako osebo pri vsakokratnem prehodu.

14. Viničarji, mlatiči in drugi tedenski delavci, ki delajo pri svojem gospodarju onstran meje, smejo enotedenski zaslužek v naturalijah carine prosto nesti čez mejo.

15. Za ljudi obmejnega pasu, ki vozijo ali nosijo žito v mlino ali kako drugo blago ali pridelke, so določeni poti, po katerih smejo voziti in nositi določeno blago. Za črto od Apačke kotline do Sv. Jurja ob Pecnici veljajo ti-le prehodi: Most pri Cmureku, brod pri Sladkem vrhu, brod pri Murhofu, obč. Selnica (ta brod se mora na novo zgraditi), brod pri Lihocki vasi (samo za spravljanje drv in stelje občanov vasi Lichendorf), brod v Ceršaku, državna cesta St. Ilj Špilje, okrajna cesta čez Plavč in občinska cesta iz Svečine, cesta Slatinski dol—Račane, cesta na Spičniku, cesta Sv. Jurij—Lučane. (Prehode na ostalem delu meje bomo označili, ko dobimo tozadevno poročilo).

To so v glavnem točke, ki so potrebne, da so o njih poučeni prebivalci na meji. Naši zastopniki: Roškar, Zebot, Supanič, Sparr, Peklar, Bauman, Očkerl, Reiter, Kren, Šerbinek, Šumandl in drugi so zahtevali v imenu prebivalstva, da se naj v obmejni promet še vpostavimo točke:

1. Ker manjka v naših krajih soli, se naj izjemo- ma dovoli obmejnemu prebivalstvu kupovati sol v N. Avstriji, kjer je tega blaga v izobilju. Ker je sol pri nas pod monopolom, kakor tobak, vladni zastopniki niso ugodili tej zahtevi, pač pa bodo o zadevi poročali vladi.

2. Železo, cement, opako in druge stavbene potrebščine se smejo dovažati k nam, a na meji je treba plačati obično carino.

3. Mrtvaške krste v obmejnem kraju naši ljudje težko dobijo. Tudi te se smejo prenesti k nam, a plačati je treba carino.

4. V imenu ljudstva sta naša poslanca komisiji obrazložila, kako velikanske sekature izvršujejo pograničarji, posebno pravoslavni Wranglovci nad našim ljudstvom. Zahtevala sta, da se Wranglovce takoj odstrani. Zastopnik naše vlade je izjavil, da bodo pograničarji odpuščeni dne 1. oktobra.

5. Naše prebivalstvo ob Muri je zahtevalo, naj se vendar enkrat uredi ribolov v našem delu Mure. Pravico ribolova od Špilja do Murhova še ima vedno nemška graščina Ehrenhausen, od Murhova navzdol ob Muri pa graščina Gornji Cmurek. V Ceršaku je izjavil vladni zastopnik g. županu Reiterju, da bo komisija predlagala vladi, da naj da občinam ob Muri začasno pravico ribolova in izdajo ribiškimi kart.

6. Obmejnimi živinorejcem naj bo dovoljeno prodajati živino mesarjem v Nemški Avstriji. Tej zahtevi se bo najbrž ugodilo.

7. Ker so mnoge župnije po novi meji prerezane, so naši zastopniki zahtevali, da smejo ljudje onstran meje hoditi v našo cerkev k službi božji (Sv. Ilj, Svečina, Sv. Jurij, Sv. Duh itd.). Z prolaznico bo vsakemu pot v cerkev dovoljena.

8. Uspeli smo tudi z zahtevo, da smejo naši ljudje iz Slovenskih goric v bodoče izstopati na železniški postaji Cmurek iz tranzitnega vlaka ter prekoračiti mejo čez most pri Gornjem Cmureku in čez brod pri Sladkem vrhu. Tudi blago, ki ga pripeljejo iz Jugoslavije, smejo razkladati v Cmureku in ga prepeljati brez vsake carine čez cmureški most ali brod pri Sladkem vrhu. Ta ugodnost bo posebno važna za prebivalce Apačke kotline, župnij Sv. Ane in Marije Snežne.

O drugih podrobnostih obmejnega prometa bom še poročal. Pozivam ob tej priliki naše prebivalstvo ob meji, da pošlje vsakojake pritožbe in želje glede obmejnega prometa meni ali poslancu Roškarju, da jih prednašama na pristojnem mestu.

Maribor, dne 8. septembra 1922.

Franjo Zebot.

Naša zborovanja.

Obrtnike, ki so pristaši SLS vabimo, da se udeležijo shoda Obrtne zveze, ki se vrši prihodnjo nedeljo, dne 17. septembra ob pol 10. uri dopoldne v Gambrinovi dvorani v Mariboru. Na shodu govorijo naši poslanci,

podpredsednik Trgovske in obrtne zbornice g. Ogrin iz Ljubljane, prof. Vesenjaki in drugi. Namen shoda je, da se za vse okraje Slov. Štajerja ustanovi Obrtna zveza. Pridite torej iz vseh okrajev obrtniki, ki ste krščanskega mišljenja: kovači, čevljarji, krojači, gostilničarji, zidarji, tesarji, kolarji, mizarji, urarji in obrtniki vseh drugih vrst prihodnjo nedeljo v Maribor. Po shodu si udeleženci ogledajo obrtno razstavo. Agitirajte med tovariši-obrtniki za udeležbo. Po železnici velja polovična vožnja.

Shod dr. Korošca v Celju. Dne 24. septembra ob 9. uri dopoldne ima dr. Korošec v Celju v Narodnem domu (velika dvorana) shod SLS za celjski in laški okraj. Spored: Ob 8. uri v župnijski cerkvi sveta maša s cerkvenim govorom za moše (Pridiguje g. dr. Hohnjec). Ob 9. uri shod SLS v veliki dvorani Narodnega doma. Govorijo dr. Korošec, prof. Vesenjaki in dr. Hohnjec. Somisljeniki mesta Celje in celjskega in laškega okraja, pridite!

Sv. Barbara v Haložah. V nedeljo, dne 24. septembra po rani maši se vrši pri nas shod Slovenske ljudske stranke, na katerem bosta govorila poslanec Zebot in uradnik «Slov. Gospodarja» g. Golec. Haložani, na svidenje!

Sv. Jurij ob Južni železnici. V nedeljo, 17. septembra, po ranem sv. opravilu ima dr. Korošec pri nas shod Kmetijske zveze za župnije: Sv. Jurij ob juž. žel., Dramlje, Kalobje, St. Vid pri Grobelnem, Ponikva ob juž. žel. in Sliv. nica pri Celju. Somisljeniki povabljeni.

Kozje. Dne 17. septembra se vrši v Kozjem po poznem svetem opravilu ob 11. uri dopoldne okrajni shod Kmečke zveze za vse župnije sodnega okraja Kozje. Shod bo na trgu pred cerkvijo. Govorijo gg. poslanci Krajnc, Stanovnik, Zebot in urednik Slovenca Fr. Smodej. Sveto opravilo pred shodom se začne ob 10. uri.

Na Sladkem vrhu pri Cmureku sta poslanca Roškar in Zebot priredila dne 8. septembra pri kmetu Pučko velik shod, kateri se je prav lepo obnesel. Ljudstvo je glasno odobravalo delovanje poslancev naše stranke. Povsod izražajo željo po novih volitvah. Organizacija naše stranke tudi v teh krajih napreduje.

Brinjeva gora je bila dne 10. septembra ganljive slovesnosti krščanskomišlečega ljudstva. Na tisoče se nas je zbralo iz vseh strani konjiškega in sosednjih okrajev. Cerkevno slovesnost je poveljal sloviti mladi pridigar č. g. Franc Hohnjec, župnik čadramski. Po pozni sveti maši je na obširnem prostoru pred Marijino cerkvijo otvoril ljudski tabor vič. g. svetnik Karba. Navzočih je bilo deset županov. Zbrane množice so z zanimanjem sledile poljudnemu govoru narodnega poslanta Fr. Zebota. Naš poslanec nam je prav jasno in z dokazi opisal krivice sedanjega slabega gospodarskega in političnega položaja. Govoru je sledilo po obširni gorski trati vseobčo odobravanje. Gospod predsednik je izrekel v imenu ljudstva Jugoslovanskemu klubu iskreno zahvalo. Ljudstvo je glasno zahtevalo nove volitve.

Ptujska gora. Dne 3. septembra so posetili Ptujsko goro člani Strokovne zveze v Mariboru. Najbrvo je bilo pozno sveto opravilo za Strokovno zvezo, potem pa se je vršil shod zunaj na prostem pred cerkvijo. Shod se je vršil čisto mirno, le oni veliki (ne po duhu, ampak po telesni dolgosti) Milko Peče je delal neumestne medklice, ki so kazali vso njegovo duševno plitvost in revščino ter zlobo. Je pač Peče. Zenske so mu klicale: «Sram vas bodi!» Sekundiral mu je Predanov učiteljček Karličko. Res lepa dvojica! Sploh pa je Pečejevih «medicinkov» že sita vsa Gora, kajti ljudje, ki špijonirajo, vohunijo in lažejo po liberalnem časopisju, se vsakdo rad ogne, celo lastni pristaš, če je poštenjak. Ovaduha in špijona prezira vse! Tu na Ptujski gori imamo par ljudi, ki hodijo v cerkev le zato, če bi mogli vjeti gospoda župnika pri kakih besedi, da bi ga potem ovadili. Ker pa se jim to ne posreči, pa potem v liberalnem Jutru in Taboru zavijajo resnico, lažejo, se zaletujejo v župnika. Gospod Milko, to je državotvorno, kaj ne da? Ali poznate suho večerjo z dolgo haljo, o kateri smo nedavno čitali v slavnem «Taboru». Pa ta ni prava; mi gorci poznamo neko drugo suho večerjo, ki ima za sto procentov dolge noge in je v zlahti z mačjim lovcem, tista je prava. Drugokrat več!

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Dne 10. t. m. so se sestali v Zagrebu javni delavci intelektualci iz cele države, da se posvetujejo, kako bi se našel izhod iz vsestransko težkega in nevarnega položaja, v katerega nas je zavedel današnji režim. Vsem je jasno, da je vladna politika prepojena s pohlepom in nepoštenostjo in da se je v tem duhu vse doslej postopalo ter da je tako tudi ustava sestavljena in sprejeta, vsi vedo, da se mora nepoštenost odpraviti, javna vest zbuditi, ne vedo pa, kako naj se to stori in doseže, ker nimajo pravega programa in med seboj, ker izhajajo iz najrazličnejših strank, tudi ne prave sloge. Ker je že spoznanje z željo po poštenosti in odporu proti korupciji mnogo vredno, zasluži zagrebški zbor naše pozdrave in našo podporo.

Ker se je zborovanje udeležil tudi predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidovič z drugimi trenejšimi demokrati, je razkol med demokrati gotova stvar. Pribeževanje se bo oklenil Pašiča in ta dva ostaneta glavna stebra dosedanje, splošno obsojene vladne politike.

Ministri, koliko jih je sploh v Beogradu, so sklenili da se skliče zakonodajni odbor dne 1. oktobra, parlament pa pet dni pozneje.

V Beograd so dospeli odposlanci Bleerove skupine iz Amerike, da proučijo, kako bi se Beograd zvezal z morjem. Bleer sploh ne misli dati finančnemu ministru dolarjev, temveč samo družbi, ki bo gradila beograjsko-jadransko železnico.

Poštni minister je tudi izdal ostro naredbo proti nerednostim, ki se danes dogajajo na pošti. Zagrozil je s strogo kaznijo, če se bodo poštno pošiljatve še naprej izgubljale in kradle. Ostalo bo seveda samo pri papir-

nu naredbi, kakor so tudi batine ostale, ko jih je policajminister prepovedal.

V političnih krogih se je zopet zbudila zahteva po parlamentarnem nadzorstvu zunanje politike. Seveda bo ta želja in zahteva neizpolnjena, ker Pašič še nikdar ni trpel nadzorstva.

REKA PROTI ITALIJI.

Reška javnost je zelo razburjena, ker Italija omalovažuje vse dogovore in pogodbe. Listi zahtevajo, naj se tudi Jugoslavija kot drugi pogodbenik pripusti, da sodeluje pri ustanovitvi reda in gospodarstva reške države

GRSKA

je po polomu svojega samovoljnega in predrznega vojnega pohoda proti Carigradu doživela tudi vladno krizo. Sestavil se je nov kabinet in najbrž se bo moral tudi kralj Konstantin umakniti in Venizelos se bo vrnil iz inozemstva. — Naša vlada še vedno po vsej sili podpira in zagovarja grško politiko. Grško, ki tako strašno tlačij Jugoslovane na svojem ozemlju, podpira, proti Turški, ki ima toliko simpatij od naših državljanov-muslimanov, pa hujska.

ZVEZA NARODOV.

Na seji tretje komisije je predložila Anglija po svojem zastopniku te-le predloge: naj se pri vseh vladah posreduje glede znižanja vojaških sil in vojnih proračunov in sicer bi se moralo to posredovanje ponoviti vsako leto, naj se sestavi posebna komisija, ki bo vršila pregled razoroževanja ter vodila o njem točne podatke, naj bi Zveza narodov sklicala posebno konferenco, ki bi se pečala samo z vprašanjem razorožitve in na to konferenco naj bi se povabila tudi Amerika glede dogovora o odpravi fabrikacije in trgovine orožja.

KMETSKI PRAZNIK NA BLEDU.

«Kmetijski list» se je ustil na dolgo in široko, kakšna velikanska reč bo na Mali Smaren na Bledu, da bo velko sjajnejša od lanske itd. Gospod minister Pucelj je naročil dva posebna vlaka, izbral nebroj fermanov in izgrabil tudi Kmetijsko družbo, katere je razpisala premanje živine, dočim kmetijska družba ni imela svobodnih rok ter so imeli prignati živino samo slabostojnejši. Krajci zaupniki SKS so dobili ukaz, tiskun v «Spiegelschrift» od vodstva SKS, da sme dobiti prigrasnico samo živina SKS ter da morajo prigraseno zival zaupniki preje ogledati. Vsak posestnik pa dobi odškodnino v znesku 80 kron in še nagrado za žival kot tako posebej, kolikor točk se ji bo priznalo. Zivine so prignali še precej, tudi gospod Pucelj je prišel pogledat, ker pa volov ni bilo, je kmalu odšel.

Popoldanski shod je bil pa kaj klaverna. Vlaka, katere je naročil gospod minister, sta pripeljala komaj 200 ljudi (drugi je bil razen sprevednikov popolnoma prazen). Kdo bo plačal? Država, kaj ne?! Z drugimi vlaki, kateri vozijo redno ob praznikih se je pa pripeljalo le malo samostojnejšev, kajti gospod minister je lahko prepričan, da na Mali Smaren pride vedno veliko ljudi na Bled, ker je stara navada kranjskega ljudstva, katero je na ta dan romalo na Brezje in na Bled in še bo, ko samostojnih praznikov ni bilo in jih ne bo!

Slavnostno (?) zborovanje je otvoril Medved iz Hraš ter je podal besedo gospodu ministru, kateri ni povedal nič novega, zagovarjal se je namreč radi volov, o katerih je izjavil, da je dobro naredil (!), da jih je prodal in radi drugih lumparji. — Obljubil ni nič drugega kot to, da bo za naprej še ravno tako delal za kmetstvo ljudstvo.

Za njim je govoril poslanec Rafer, dobrorejen možič, kmetu prav nič podoben ter je jamral, da je težko radi strankinega glasila ter da se, ti presneti «samostojnejši» v parlamentu na vso moč bojujejo in da le težko kaj dosežejo za kmeta, da pa zase lahko, lega ni povedal.

Potem je klobasal Mrmolja take stvari, da ga je že minister grdo pogledoval in rekel, da mu je bilo težko zapustiti plug te riti v parlament. Ljudje so pa uvideli, da le klobasa ter so se muzali. Govoril je tudi, da jih klerikalci napadajo, to pa le takrat, kadar delajo (?) in se mučijo v parlamentu za svobodo kmeta, o katerem je potem fantaziral, da je svoboden, da mu sije svobodno sonce in da še nikdar ni bilo tako dobro za kmeta, kakor sedaj itd.

Nato je pozdravil zborovalce v imenu srbskih Kmetov, neki kmet iz Požarevca.

Medved je končno predlagal resolucijo, katere so propadle, ker bi lahko dvignjene roke na prste na roki (levi) in na nogah preštel, pa bi še kak prst ostal ter je bedastocano zaključil zborovanje.

Po zborovanju je bila dirka ljakerjev in jahačev. Ljudi je bilo 5—6000 radovednejšev kmetov, obrtnikov, delavcev, blejske gospode ter uradnikov. Zanimanja nobenega. Ugovarjati ni hotel nikdo, ker ni vredno mlatiči prazne slame in so gg. govorniki vsaj enkrat nemoteno govorili; v narodni nošah jih je bilo okoli 20 in eden sam okrašen voz.

Po dirki so ljudje odšli iz Zake, le kakih 600 ljudi je ostalo na zabavalšču, ki so postali v noč res slabostojni (škandal v Lescab).

Ljudje so pa rekli, da ne gredo nikdar več slabostojnega zborovanja gledat, da ni za «mujo», da bi jih za Puceljevce imeli. —

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Gospod arhidijakon Franc Hrastelj v Konjicah je obhajal dne 9. t. m. v Konjicah 70letnico svojega življenja. Visokemu jubilanu, ki je še čil in zdrav, kličemo iz dna srca: Še na mnoga leta!

Petindvajsetletnica načelnika okrajnega zastopa v Kozjem. Dne 30. avgusta je poteklo 25 let, odkar načeljuje okrajnemu zastopu kozjanskemu č. g. dekan Marko Tomažič. Prav ta dan je pod njegovim spretnim vodstvom pred 25-timi leti zmaga slovenska stranka pri zelo viharjih volitvah v okrajni zastop. Marko Tomažič, splošno priljubljeni današnji jubilan, je ostal njegov načelnik brez presledkov 25 let. V vseh panogah pravega in trajnega napredka se je vedno odlikoval in stal v prvih vrstah. Ne bomo naštevali njegovih zaslug za kozjanski okraj, ki so poznavateljem razmer v kozjanskem okraju dobro znane! — Ohče spošta-

vanje mu je bilo plačilo. Prečastitemu gospodu na-
selniku naše iskre.

Na delo za revne dijake. Na prvi strani prinašamo
okle odbora, ki si je stavil nalogo, da prisrbi revnim
gladujočim dijakom topla večerjo. To misel je rodila
v teh žalostnih časih prava krščanska ljubezen do
bližnjega. Katoliški možje, dobrosrčne matere, vrli mla-
deniči in usmiljena dekleta, tekmuje med seboj, da
zberete kolikor največ veliko milih darov! Posebno na-
ši župani in občinski odborniki, ki so v pravem pomenu
besede izvoljeni zaupniki ljudstva, naj podpirajo na
vso moč to blago delo. Častito duhovščino pa prosimo,
da ta blag namen dobrim vernikom topla razloži in pri-
poroči ter v župniji, po občinah in po vaseh organizira
zbiranje živil za dijake. Kjer razmere pripuščajo, naj
bi se zbiranje začelo 1. oktobra ter končalo vsaj do 15.
oktobra, da se lahko začne z dijaško večerjo že s 1.
oktobrom. Sicer pa naj naši zaupniki sami določijo
čas in način zbiranja, ker krajevne razmere najbolj po-
znajo. Darovi se naj pošiljajo na naslov: Odbor «Di-
jaške večerje» v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Darujte drva za «Dijaško večerjo»! Nekateri župni-
je, posebno na Pohorju nimajo toliko živil, imajo pa
velikanske gozdove. Prosimo, da naši zaupniki zberejo
tam večjo množino drv, ker drva nujno rabimo za ku-
hanje dijaške večerje.

Tudi sadje za «Dijaško večerjo». Letos je obilno
sadja. Ponekod ga niti spraviti ne bodo mogli, ker pri-
manjkuje posode. Vljudno prosimo, da nam dobrotniki
naklonijo vsako množino sadja za revne dijake. Sadje
naj ne bo preveč obtolčeno, da se lahko hrani nekaj
časa. Priskrbeli smo tudi za to, da bomo v Mariboru
sadje posušili. Tako bodo revni dijaki dobili za pri-
brižšek sveže in suho sadje!

Vojaški dopusti. Poslanec dr. Hohnjec se je na voj-
nega ministra obrnil z interpelacijo, v kateri zahteva,
da se kmetiskim in viničarskim sinovom da v kolikar
največjem obsegu dopust za čas vinske berbe in trgani-
ja in spravljanja sadja. Ob tem času je namreč na de-
želi toliko dela, da ga domači ne morejo zmagati brez
pomoči svojih in viničarskih sinov, ki sedaj služijo pri
vojaki.

Manevrov v Slov. goricah ne bo. Poslanec Žebot je
na interpelacijo, ki sta jo on in poslanec Roškar vložila
proti nameravanim manevrom v Slovenskih goricah,
dobil te dni odgovor iz Beograda, da manevrov letošnje
jesen ne bo. To sporočamo našim ljudem, da ne bodo
vzemirjeni.

Prvi dekliški tabor za Gornjo Savinjsko dolino. (Do-
pis iz Rečice ob Savinji). Vkljub slabemu vremenu je prvi
dekliški tabor za Gornjo Sav. dolino izborno uspel. Zasto-
pane so bile Dekliške zveze, Marijine družbe in orliški kro-
ki iz treh dekanij. Na okrašenih vozovih so prihajale za
dobro stvar vnete mladenke iz Solčave, Luč, Vranskega,
St. Jarja ob Tab., Braslovč itd. Prireditelj so vse krasno
pripravili, vrli Rečičani so pa okrasili hiše, postavili mlaje
itd. in na ta način počastili celo prireditve. Ob 10. uri se
je pričela pridiga na prostem pred cerkvijo. Prevz. knezo-
škof dr. A. B. Jeglič iz Ljubljane je vnmel dekleta za čed-
nostno življenje ter priporočal globoko vero, čisto življenje
ter pokorščino do staršev. Po pridigi je služil prevz. gospod
knezoškof ob obilni asistenci na prostem prev. mašo, pri
kateri je krasno pel domači cerkveni pevski zbor. Ob 12.
uri se je pričel tabor, katerega je s krasnim govorom otvar-
jal domači gospod župnik. Prav prisrčno je pozdravil mla-
denke in ostale zborovalce župan občine Rečica. Kot prvi
govornik je nastopil profesor Ivan Bogovič iz Maribora,
ki je govoril o notranjem delu mladinskih organizacij. Na-
rodni poslanec Vladimir Pušenjak je razpravljal o vpra-
šanju »Zena in javnost« ter pozval navzoče k vstrajnem delu
v mladinskih organizacijah. Nato so nastopile zastopnice or-
ganizacij in govorile o delovanju dekliških zvez, Marijinih
Solčava, Luče, Vransko, Sv. Jurij ob Taboru, Smartno ob
Dreti, Mozirje, Skale, Sent Peter v Sav. dol., Nazarje, Ko-
karje, Smartin na Paki in Soštanju, ki so prinašale pozdrave
organizacij in govorile o delovanju dekliških zvez, Marijinih
družb, Orlic, o čednostnem življenju, o izbiri stanu, o dobrem
časopisju, o ljubezni do Marije itd. Po končanem sporedu
so se v cerkvi vršile večernice in cela slovesnost končala
ob 3. uri popoldan. S ponosom lahko gledajo dekliške organi-
zacije v dekanijah Braslovče, Saleške doline in Gornji grad
na prvi tabor v Rečici ob Savinji, katerega se je udeležilo
okrog 2000 mladenk, žen in zborovalcev iz omenjenih de-
kanij. Podrobno poročilo o taboru prinese »Naš Dom«.

Kaj je z ribolovom v Muri? Pravico do ribolova v
Muri se imajo vedno nemški graščaki iz Ehrenhausena
in Gor. Cmureka. Ob priliki komisijonalnega obhoda
meje so naši župani, n. pr. Reiter v Ceršaku, Zöhrer na
Sladkem vrhu in drugi zahtevali od vladnih zastop-
nikov, naj vlada da pravico ribolova v Muri domači-
nom a ne tujcem. Ta zahteva je upravičena. Naj ima
delavec in domači posestnik pravico do ribolova. Videli
bomo ali bodo politične oblasti šle domačinom na ro-
ko. Polovica toka Mure je naša, zategadelj zahtevamo
tudi pravico ribolova za naš del Mure za naše ljudi!

Silno je jamral Mermolja na samostojni komediji
dne 8. septembra na Bledu. Kot «slavnostni» govornik
je silovito tožil, da so Stajerci tako strašno nevhalež-
ni, ker ga ne marajo poslušati. Priznal je, da mu na
Stajerskem pšenica ne gre več v klasje. Smilil se nam
je Mermolja. Vertojbski junak je ves scagan vpil: A
maščevanje, maščevanje nad klerikalci! Mi pa pravimo:
Mermolja, kar izgini nazaj v Vertojbo. Mi te ne mara-
mo, narod te je spoznal, vrgel te je na cesto, ne vsilj
se več. Prinesel si sovraštvo, seješ sovraštvo in nesrečo.
Ljudstvo je že izreklo sodbo nad teboj in tvojo Samo-
stojno! Tako se je godilo tudi Judežu . . .

Kako je Mermolja bežal iz Sv. Jakoba. O nesreči
poslanca Samostojne Ivana Mermolje pri Sv. Jakobu
v Slov. goricah dne 3. septembra se nam še poroča: Vsa
je zapustilo hudoglednega moža iz vertojbe. V Slovens-
kih goricah se vsak mož in fant, ki še kaj drži na sam
sebe, sramuje biti pristaš njegov. Kako je dne 3. sept.
hotel Mermolja zborovati v St. Jakobu, ste že poročali.

Gospod urednik, sprejmite še to-le dopolnilo: Ko je
spoštovani naš župan g. Peklar odločno prepovedal
Mermolji zborovalne prostore v svoji hiši, je postal de-
beluhasti junak svojega oprodo nekega grizljavega
brusa od hiše do hiše prosjačit prostorov. A povsod
smola! Nihče, nobeden pošten Jakobčan ne mara imeti
pod streho povzročitelja nepotrebnega sovraštva v na-
ših krajih. Edino upanje je bil Mermolji in Brusu g.
Arnuš. Zgodaj zjutraj sta došla k njemu in ga vse mi-
le in nemile viže prosila za zborovalni prostor. A gosp.
Arnuš pravi Mermolji: «V moji hiši Samostojna ne bo
zborovala! Kaj hočete vi pravzaprav pri nas? Dobrega
nam itak nič ne prinesete, slabega pa ste nam že itak
dovolj učinili.» Oba politična lovca sta se zatekla nato
k trgovcu g. Matijaščiču. Med sv. mašo sta molče čepeli
v trgovčevi sobi in premišljevala o nemili usodi Samo-
stojne. Tako bogaboječ je Mermolja, da še k sv. maši
ni šel. Še enkrat sta poskušala omeheati srce gospodar-
jevo, a zamanj. Še pred koncem božje službe sta jo po
skrivni poti vsa zgrevana mahnila iz St. Jakoba. Mi
fantje smo pa čakali Mermolja, da ga na prav poseben
način pozdravimo, a še le okoli 8. ure smo zvedeli za
korajžen beg samostojnega generala. Ljudstvo pa go-
vori tako: Leta 1920 nas je Mermolja zapeljal na krivo
pot, vse nam je obljubljal, a spravil nas je v nesrečo.
Naj se več ne pokaže v naših krajih! Vsi ostanemo zve-
sti naši krščanski stranki! Taka je sedaj ljudska sod-
ba!

Novice in zanimivosti iz Pernic nad Muto. Silni naliv
v noči od 3. do 4. septembra je napravil mnogo škode. Bi-
strica, sicer navaden potok, je narasla v celo deročo reko.
Enako se je zgodilo začetkom septembra 1916, ko je od-
nesla razen enega, vse mostove in cesto razstrgala. Veli-
kanske neurje je dne 3. in 4. septembra razsajalo nad Per-
nicami, Sv. Jernejem in Sopoho. Dva potoka, ki pritečeta iz
Golice, nemški Koralpe, in se stekata v bistriškem jarku,
Dvojni potok imenovanem, sta poplavila celo dolino. Voda
je odnesla mnogo lesu in vse mostove, tudi onega, ki je 1916
ostal. In je tako popravilo ceste od Mute do Dvojnega po-
toka ob Bistrici, kakor je v načrtu, zopet otežkočeno. —
Te dni se pričakuje tu obmejne komisije, kar pa ni nič po-
sebnega, bilo jih je že tukaj od leta 1919 gotovo že petdeset,
a vžle temu nikdo ne veruje, da bodo obmejni kameni dolgo
stali. — Podružnica Sv. Urban na Planini, ki so jo 1919
vojaki onesnažili, je sedaj popravljena in zvonik, v katerega
je lanj strela dvakrat udarila, a ne vnela, tudi obnovljen.
Pernice, prej sicer zakoten kraj, ima sedaj vedno mnogo
tujcev, posebno vojakov, le žal, da ni zadosti stanovanj na
razpolago.

Poroka dveh naših vrlih pristašev. (Dop. iz Brežic ob S.)
častni kanonik, dekan in mestni župnik Jožef Mešiček prid-
no in ugledno tukajšnje mladenko gospodično kontoristinjo
Mici Ferenčak z gospodom Francetom Frank, vrlim našim
pristašem, posestnikom in županom v Vitanju. Kot prič
sta bila navzoča nevestin stric, g. Jožef Ferenčak, trgovec v
Ljubljani, in ženinov brat gospod Alojzij Frank, trgovski
poslovodja v Brežicah. Nevesta je bila večletna tajnica
tukajšnjega izobraževalnega društva, nastopala je mnogo-
krat na gledališkem odru, bila je prva načelnica orliškega
krožka, svetovalka v predstojništvu Marijine družbe, na-
čelnica evharističnega odseka, cerkvena pevka in tajnica
pripravljalnega odbora za katoliški shod. Kako priljubljena
je bila pri vseh, je pokazala poroka, pri kateri je pris-
stvovala polna ceske vernikov. Marijina družba ji je za-
pela v slovo. Med poročno sv. mašo sta ženin in nevesta pre-
jela sv. obhajilo. Bog nam daj več takih vzornih nevest in
ženinov, potem bo v slovenskih družinah kmalu začelo živet
novo, vzgledno krščansko življenje. Mladi par naj spremlja
povsod božje varstvo in blagoslov!

Sveta birma pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Pretekli teden
smo imeli tukaj sveto birmo, katero smo prav na slovesen
način slavili. K svetoslavi je dosti in največ pripomogla naša
dobra mladina s svojim vstrajnim in neustrašenim delom,
kjer gre vsa čast orlovskemu odseku. Prav v lepem številu
so se zbrali naši zavedni fantje in dekleta v krajih in de-
kleta Marijine družbe belo oblečena že na predvečer k
sprejemu škofa. Ob njegovem prihodu ga je pozdravil naj-
prej krepek in neustrašen fant v imenu navzočih tovarišev
Orlov. Govorili so še potem kot vodja fare č. g. župnik ter
zastopniki Marijine, mladeniške in dekliške zveze. Ginljiv,
lep in v srce segajoč je bil pred vsem pozdrav mladenke
Luzjke Topolnikove, ki je pozdravila škofa v imenu orliške-
ga odseka. Dan sv. birme je potekel popolnoma mirno in
brez običajnega pijančevanja, kar je dokaz, da še živi v
naši mladini čut treznosti in dostojnosti in da besede njenih
voditeljev niso izgubljene. Tako je prav. Bog živi!

«Narodni trgovci v Ptuj». K seznamu narodnih trgov-
cev Podružnice jugoslovanske Maticе v Ptuj, objavljen-
em v zadnji številki Slovenskega Gospodarja je treba
majhne pripombe. Imamo namreč med njimi nekatere tr-
govce bolj narodne kot je narod sam. Le pridite v Ptuj in
opazili jih bode, stoječe med vrati svojih trgovin demon-
strativno s sokolskim znakom. Kako pomilovalno vam
gledajo na manj narodne in protidržavne elemente iz oko-
lice! Gospodje! Da ne bo nesporazuma in krivice na nobeno
stran, obesite na svoja vrata napis: Tukaj se prodaja samo
Sokolom! Spominjamo se izložbe, kjer se je kakor v posmeh
šopiril čez celo poletje velikanski plakat za sokolski izlet
v Ljubljani sredi med kmečkimi naglavnimi rutami! Kako
se je to lepo podalo! Gospod Lenart, le mislite, da je vsaj
ena ženica ali dekle, ki eventualno kupi pri vas ruto, bila
na tem zletu v Ljubljani? **Zelo dvomljivo. Gospodje, prodaj**
vas, ne trkajte se preveč na vaša sokolska narodna prsa,
ker še bi bil ves narod tako naroden kot ste Vi, bi lepa
Slovenija ne bila več slovenska! Našim okoličanom pa pre-
pustimo, da spoznajo te ekstra-narodne kapacitete.

Samostojnost v trgovini. (Dopis iz Zavodnje). Samostojni
župan Martin Ročnik je tudi predsednik občinskega od-
bora za pobiranje draginje. Draginjo pa s tem pobija, da
v svoji trgovini prodaja blago po pretirano visokih cenah
in s tem trpijo ravno najubožnejši sloji. Celotobak prodaja
nad dovoljeno ceno, pri tem pa še ne skrbi, da bi ga imel
vedno v zalogi, tako, da nas njegova samostojnost še pri
tobaku izstrahuje; koruzo za ubožne sloje je itak razdelil
med samostojne «tovariše», ubogi pa skoz prste gledamo.
Pa kaj je to njemu. On je samostojen gospod in dela, kakor
hoče. Pomanjkanja in pravičnosti ne pozna.

Kakor vsako leto, tako tudi letos, se bo vršilo običajno
žegnanje pri Laški podružnici Sv. Mihaela, dne 24. sept.

1922. Častilci sv. Mihaela se uljudno vabijo na ta start,
precej veliki prijazni hrib sv. Mihaela.

Vlom v župnišče. V petek, dne 8. septembra so ne-
znani zlikovci med službo božjo od 9.—10. ure vlomili
v župnišče v Šmartnem na Pohorju. Odnegli so mnogo
drobiža (cerkvenega), gospodu župniku Sinkotu pre-
cej denarja, dve zimski suknji, volneno pelerino, po-
steljne rjuhe, obrisače, perilo, (z rdečo znamko F. S.
in M. S.), črn dežnik, njegovim sestram dve celi obleki,
pet svilenih robcev in dragocen Zeiss-trieder. O tatovih
ni dosedaj sledu.

Uničeni vinogradi v okolici Djakova. Dne 1. t. m.
je razsajalo silno neurje z vetrom ter točo po vinorod-
nih krajih krog Djakova. Skodo cenijo nad 1 milijon
kron.

Darežljivi svatje. (Dopis iz Zavodnje pri Soštanju). Dne
21. avgusta je bila pri nas znamenita gostija. Poročila sta
se ugleden posestnik Anton Potočnik in Katarina Schwarz.
Vzornima poročencema želimo obilo sreče! Bog naj blage-
slovi zakon in dobro krščansko hišo. Svatje so nabrali za
Dijaško kuhinjo v Mariboru 444 kron, za katere se jim v
imenu revnih dijakov iskreno zahvaljujemo.

Enega umoril in dva težko ranil je v nedeljo dne 18.
septembra okoli 7. ure zvečer 22letni Karel Ribič, ki je
služil kot hlapec v Zamarkovi blizu St. Lenarta v Slov. go-
ricah. Ribič, znan ponočnjak in pretepač je šel na nočno pe-
tepanje v sosednjo vas Močno (občina Sv. Marjeta ob Pes-
nici) ter je ondi na okrajni cesti blizu Schikerjeve gostilne
srečal tri pevajoče fante. Bili so to: brata Karl in Josip Be-
lec in njun bratranec Jakob Gorjup, vsi od Sv. Lenarta.
Vračali so se ti trije od svojih sorodnikov v Močni. Bres
vsakega posebnega povoda jih je Ribič napadel in sicer
z 30 cm dolgim kuhinjskim nožem, medtem, ko so bili vra-
čajoči trije fantje brez vsega orožja, tudi brez žepnih no-
žičkov. Karl Belec je takoj izdihnil, kajti bil je od spredaj in
zadaj strašno razmesarjen. Ostala dva ležita težko ran-
jena pri Sv. Lenartu in je po zdravniškem zatrdilu prič-
kovati pri Josipu Belec v vsaki trenutek smrt. Ribič je že
priznal svoje nečloveško dejanje in sedi že v zaporu v Ma-
riboru.

Odvrnjena železniška nesreča. V petek, zjutraj sta
med postajama Vuhred in Vuzenica bila osebnata vlaka
415 in 422 v veliki nevarnosti. Po zanesljivih poro-
čilih je vlakovodja vlaka 415 pustil brez danega do-
voljenja odpeljati iz Vuzenice ter ni čakal privolitve
od uradnika. Le vsled pravočasne obvestitve proge in
naloga za ustavitev obeh vlakov od strani uradnika se
je zamogla preprečiti opasna nesreča. Vlaka sta nato
vpeljala v Vuzenico.

Strašen čin dveh seljakov. Dne 30. m. m. je bil
usmrčen seljak Lipok iz okolice Siska. Brata Miha in
Matevž Grguranč sta navalila s sekirami na gospodar-
ka Lipaka in sta ga tako obdelovala s sekirami, da je
obležal mrtev na licu mesta.

Poverjeništvu invalidne organizacije v Ljutomeru
priredi v nedeljo dne 17. sept. v Šršenovem logu veselico ob
3. uri popoldne. Na sporedu je vinska trgatve z raznimi dru-
gimi zabavami. Zvečer ob 8. uri je kino-predstava: «Vojska
pri Grodeku». Ker je čisti dobiček namenjen najubožnejšim in-
validom, se vabijo k obisku vsi stanovi brez razlike. Svira
svetinska godba. — Odbor.

Dar za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Na gostiji gos-
poda Potočnika, posestnika v Zavodnjem pri Soštanju so
je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru K 444.— Pri-
srčna hvala.

Gospodarstvo

VINSKA RAZSTAVA V MARIBORU.

Največjo privlačnost na mariborski vinski raz-
stavi (od 8.—17. septembra t. l.) tvori vinski paviljon.
Vinarskega in sadjarskega odseka slov. Kmetijske druž-
be v Mariboru. Tukaj je razstavljeno od 80 producentov
vin, zadrug in vinskih trgovcev blizu 200 raznih vin iz
vseh okolišev mariborske pokrajine (bivše Stajerske)
Na podlagi razstavnega kataloga si lahko vsak poišče
vrste vin, za katere se posebno zanima.

Razstava je najbogatejša zbirka vin, ki jih je Slo-
venija dosedaj sploh videla in nobeden strokovnjak,
oziroma vinski trgovec ne bi smel zamuditi prilike obis-
kati jo, ker nudi toliko zanimivega in intresantnega
materijala, kakor ga še sploh ni bilo nikjer nakopi-
čenega.

Vsa vina so se pred otvoritvijo razstave komisijo-
nelno preiskovala in ocenila. Preskušnja se je vršila po
vinarskih okoliših. Vsa vina so se razvrstila po kakov-
osti in dejanski vrednosti v pet kategorij in sicer:

1. V navadna namizna vina; 2. v boljša namizna
vina; 3. lažja, za buteljke sposobna vina in 5. vinske
špecialitete.

V prvo vrsto se je uvrstilo 12 odstotkov, v drugo
tudi 12 odstot., v tretjo 18 odstot., v četrto 25 in v peto
33 odstot. vseh razstavljenih vin. Med specialitete spa-
dajo pod razstavno številko 3, 4, 6, 8 in devet razstavlje
na vina Clotara Bouvierja v Gornji Radgoni; nadalje
18 in 19 vin. zadruge «Ljutomerčan» pri Sv. Bolfenku;
25 Antona Puklavca v Mariboru; 38 Gjuro Valjaka v
Mariboru; 42 in 43 Franca Zemljčiča v Mariboru; 44,
45, 46, 47, 49, 50, 51 in 52 Frica Zemljčiča v Ljutomeru;
62 Gašpara Gaubeta v Špičniku; 67 Uprave Jareninski
dvor; 80 Ignacija Supaniča v Vajguru; 90 in 91 Miška
Brenčiča v Spuhlji; 98, 99, 100, 101, 102 in 103 Franca
Osterbergerja v Ptuj; 104, 106 in 108 Uprave posestev
Stajerske hranilnice v Podlehniku; 114 «Vinarie» d. d.
v Ptuj; 119 Antona Lipovška v Šmarjeti ob P.; 120
J. R. Pfrimerja v Mariboru; 130 Srečka Robica v Lim-
bušu; 148 Antonije Jagodič v Šmarju pri Jelšah; 149,
150 in 153 Vinarskega nadzornictva v Mariboru; 161
Jakoba Zdravca v Središču; 163 Otmara Dirmayerja
v Ormožu; 166 Roberta Košara pri Sv. Bolfenku; 174
graščine Velika Nedelja; 176 in 177 Adolfa Stamen v
Ormožu; 195, 196 in 197 Franca Mihečiča v Zavrču.

Preiskušnje vin posameznih vrst ter določitev naj-
boljših vrst še niso dovršene in se naknadno objavijo.